

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУПЕРВІЗІЯ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ

Освітня програма Соціальна педагогіка

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “27” серпня 2021р.

м. Івано-Франківськ – 2021р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання курсу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Супервізія в соціальній роботі
Освітня програма	Соціальна педагогіка
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	Основна
Курс/семестр	3/5
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Підготовка компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі соціальної роботи та соціальної педагогіки, здатного розв'язувати спеціалізовані задачі та прикладні проблеми соціальної сфери, застосування певних теорій та методів у роботі супервізора.

Вивчення дисципліни спрямовано на ознайомлення студентів з особливостями формування у студентів поглиблених знань і вмінь інноваційного характеру, спрямованих на отримання досвіду їх застосування у процесі вирішення проблемних професійних завдань.

Компетентності

I - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК-2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

СК-10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

СК-11. Здатність до надання допомоги та підтримки дітям та молоді а також їх сім'ям із врахуванням індивідуальних потреб, вікових відмінностей, тендерних, етнічних та інших особливостей.

СК-12. Здатність ініціювати соціальні зміни, які сприяють адаптації та соціалізації дітей та молоді у сучасному суспільстві.

СК-15. Здатність взаємодіяти з дітьми та молоддю, представниками різних професійних груп та громад.

СК-16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

Програмні результати навчання

РН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

РН 16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних педагогів і волонтерів, іншого персоналу.

РН 20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання.

РН 22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Супервізія в соціальній роботі: основні підходи та принципи	Розкрити сутність поняття «супервізія», визначити мету, завдання, функції та типи супервізії; охарактеризувати базові цінності супервізії; розглянути етичні і юридичні принципи супервізії; проаналізувати значення супервізії у підготовці соціальних працівників.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорити на семінарі, дати відповіді на запитання.
2.	Супервізорські стилі, фокуси та форми	Визначити основні стилі супервізора в соціальній роботі; обґрунтувати фокуси супервізії; проаналізувати форми супервізії.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорити на семінарі.

3.	Супервізія та команда	Розкрити зміст поняття «команди»; розглянути класифікацію команди; означити формати супервізії; визначити розмір та склад команди; охарактеризувати зовнішні впливи та зосередження на команді; встановити особливості навчання роботи з командою.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорити на семінарі.
4.	Індивідуальна та групова супервізія	Розглянути особливості індивідуальної та групової супервізії; визначити завдання групової та індивідуальної супервізії; охарактеризувати методи групової супервізії; встановити недоліки групової супервізії.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорити на семінарі, дати відповіді на запитання.
5.	Процес становлення супервізора	Охарактеризувати особистісні властивості супервізора; виокремити супервізорські ролі соціального працівника; розглянути супервізію як одну із сервісних ролей; опрацювати аспекти стилю супервізора; встановити чинники контексту, які впливають на становлення супервізора; виділити особливості діяльності супервізора в новому оточенні; обґрунтувати власні потреби супервізора.	Опрацювати відповідні наукові джерела, дати відповіді на Запитання .
6.	Початок роботи супервізора: контракти та меж	Сформулювати ключові елементи контракту; охарактеризувати основні різновиди супервізії, що використовуються в соціальних службах; встановити тривалість, частоту та інші практичні аспекти супервізії; розглянути питання підготовки, визначення порядку денного, методи та навички, ведення записів; означити забезпечення оцінки та перегляду, питання меж; дослідити неубезпеченість супервізора і молодого фахівця	Опрацювати відповідні наукові джерела, дати відповіді на запитання.

		соціальної роботи.	

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття	25
Самостійна робота	5
Контрольна робота	20
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – іспит. Максимальна оцінка – 100 балів, з них – 50 балів за написання письмового екзамену та 50 балів – за практичні заняття (25 балів за поточне оцінювання, 20 балів – за контрольну роботу та 5 балів – самостійну роботу.
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література: 1. Астремська І. Групова супервізія як ефективна форма практичної підготовки до роботи з клієнтом. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. II(16). 2014. S. 94-97. 2. Астремська І. Супервізія у практиці соціальної роботи та підготовці соціальних працівників. Теорія і практика сучасної психології 2012 р. Випуск 5. С.55-59. 3. Байдарова О . Перспективи дослідження професійної рефлексії в супервізії соціального працівника. Проблеми сучасної психології : збірник наукових праць Кам'янець - Подільського національного	

університету імені Івана Огієнка, Інститут психології ім. Г. С. Костюка АПН України / [за ред. С. Максименка, Л. Онуфрієвої]. Кам'янець - Подільський: Аксіома, 2010. Вип. 10. С. 12–24.

4. Браун А. Супервізор у соціальній роботі: Супервізія догляду в громаді, денних та стаціонарних установах / А. Браун, А. Боурн; [пер. з англ. Т. Семигіної]. К.: Університет. вид-во «Пульсари», 2003. 240 с.

5. Булюбаш И. Основы супервизии в гештальт-терапии / И. Д. Булюбаш. М.: Изд-во Института психотерапии, 2003. 223 с

6. Карагодіна, О. Запровадження супервізії у соціальній роботі: бар'єри та ресурси. Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія. 2014. № 1 (4). С. 29-35. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prcr_2014_1_6

7. Кодекс етики и практики супервизоров Британской ассоциации консультирования. Журнал практической психологии и психоанализа. 2000. № 4.

8. Лапіна М. Навчальна супервізія як метод професійної підготовки фахівців соціальної роботи. Теорія і практика сучасної психології. 2016. № 2. С.89-93.

9. Лемко Г. Соціальний працівник як супервізор. International scientific and practical conference «Innovations and modern technology in the edukational system: contribution of Poland and Ukraine» (May 5-6 2017). Sandomierz, Poland. С.150-154.

10. Лемко Г. Супервізія як форма методичного супроводу виробничої практики студентів «Соціальна робота» у закладах освіти. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2021. № 3.

11. Методический комплекс «Внедрение и функционирование системы супервизионной поддержки»: Книга 2. Методические рекомендации по проведению супервизии для сотрудников НПО (по результатам работы проекта «Усиление потенциала с целью внедрения качественных гендерно-чувствительных интервенций снижения вреда в Украине»). К.: МБФ «Альянс общественного здоровья», 2018. 38 с.

12. Савчук О. М., Миргородська І. В. Стандарти супервізії в соціальній роботі. Наукові записки НаУКМА. Том 136. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. 2012. С. 67-71.

13. Спіріна Т., Піцура Т. Супервізія як складова соціальної роботи // Збірник наукових праць. Педагогічні науки. 2016. Випуск LXXIV. С.152-160.

14. Типове положення про проведення супервізії впровадження Концепції «Нова українська школа»

15. Хоукінс П. Супервізія. Індивідуальний, груповий і організаційний підходи / П. Хоукінс, Р. Шохет. СПб: Речь, 2002.

16. Якобс Д. и др. Супервизорство / Якобс Д. и др. СПб: Б.С.К., 1997.

7. Контактна інформація

Кафедра

Кафедра соціальної педагогіки та

	соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57- 00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Лемко Галина Іванівна
Контактна інформація викладача	+380982278480 halyna.lemko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-

	запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника» Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час занять	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

	документи/polozhenja/
Додаткові бали	Виставляються під час семінарських занять за оригінальні відповіді студентів з заявленої теми
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Викладач

Лемко Г. І.